

## ЛИЧНА ИНФОРМАЦИЯ

**Димитър Стефанов**

1

ПОЗИЦИЯ, ЗА КОЯТО  
КАНДИДАТСТВАТЕ**Генерален адвокат в Съда на Европейския съюз**

## ТРУДОВ СТАЖ

01/09/2013–До сега

**Началник на отдел**

Съд на Европейския съюз, Люксембург (Люксембург)

- Методично и административно ръководство на отдел (25 български юристи, 2 коректори и секретариат), който отговаря за обработката и превода на български език на актовете на Съда на Европейския съюз и постъпилите преюдициални запитвания

16/09/2011–31/08/2013

**Член на Правната служба**

Европейска Комисия, Брюксел (Белгия)

- Член на екипа по международна търговия (търговска политика и отношения със Световната търговска организация)
- Процесуален представител на Европейската комисия по дела пред Съда на Европейския съюз
- Процесуален представител на Европейския съюз пред Органа за решаване на спорове на Световната търговска организация
- Водещ вътрешни консултации с различни структурни звена на Европейската комисия по въпроси от правото на международната търговия

01/02/2007–15/09/2011

**Референдер**

Общ съд на Европейския съюз, Люксембург (Люксембург)

- Изготвяне на проекти за решения, определения, доклади за заседания и вътрешни доклади на съда
- Подготовка и участие в заседания на съда

01/05/2006–31/01/2007

**Адвокат**

Clifford Chance LLP, Брюксел (Белгия)

- Правни консултации и представителство пред Европейската комисия и Съда на Европейския съюз по дела в областта на конкурентното право и контрола на сливанията и поглъщанията на предприятия

23/02/2005–30/04/2006

**Адвокат**

Cleary Gottlieb Steen &amp; Hamilton LLP, Брюксел (Белгия)

- Правни консултации и представителство пред Европейската комисия и Съда на Европейския съюз по дела в областта на конкурентното право и контрола на сливанията и поглъщанията на предприятия

- 02/10/2002–22/02/2005 **Адвокат**  
Софийска адвокатска колегия, София (България)
- Правни консултации
- 20/10/2000–30/09/2002 **Правен експерт**  
Centre for Applied Studies in International Negotiations (CASIN), Женева (Швейцария)
- Подготовка и управление на програма за обучение на дипломати за водене на преговори в областта на конкурентното право в рамките на Световната търговска организация
- 01/09/2001–30/01/2002 **Редактор**  
World Trade Agenda, Женева (Швейцария)
- Изготвяне, редактиране и публикуване на статии в областта на правото на международната търговия
- 08/03/1999–10/10/2000 **Експерт–юрист**  
Столична община, София (България)
- Изготвяне на договори, актове за общинска собственост, заповеди и други административни документи във връзка с управление на режима на общинска собственост на Столична община
- 01/02/1999–05/10/2000 **Съдебен кандидат**  
Софийски градски съд, София (България)
- Съдебен стаж за придобиване на юридическа правоспособност
  - Съдействие на съдии по граждански и наказателни дела, прокурори, следователи и съдебни изпълнители при изготвянето на проекти за решения, определения и други съдебни актове

## ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

- 18/08/2003–10/06/2004 **Master of Laws (LL.M)**  
Harvard Law School, Кеймбридж (Съединени щати)
- Асистент на проф. Луис Каплоу по конкурентно право и право на интелектуална собственост
  - Пълна стипендия от Харвардския университет
- 24/10/2000–18/10/2002 **Diplôme d'études supérieures (D.E.S.)**  
Institut universitaire de hautes études internationales, Женева (Швейцария)
- Специалност: Международно право Европейски науки
  - Тема на дипломната работа: The Relationship between TRIPS and the Paris Convention on the Protection of Industrial Property
  - Един от тримата студенти с най-висок успех от своя випуск
  - Пълна стипендия на Швейцарската конфедерация (2000 г.), която се отпуска с национален конкурс на един български кандидат годишно за следдипломна специализация в Швейцария
- 01/10/1993–08/02/1999 **Магистър по право**  
Софийски университет "Св. Климент Охридски", София (България)

- Общ курс на обучение по право. Специализации: 1) Правораздаване; 2) Международно право и международни отношения
- Среден успех - отличен 6,00, среден успех от държавните изпити - отличен 6,00
- Най-висок успех постигнат от трима във випуск от над 300 студенти
- Стипендиант на международна фондация Св. Св. Кирил и Методий (1995-1998 г.) за извършване на научни изследвания и изготвяне на писмени доклади по въпроси свързани с националното и европейското право на интелектуална собственост и конкурентно право

17/09/1988–19/05/1993

**Диплома за завършено средно образование**

Първа английска езикова гимназия, София (България)

- Средно образование с преподаване на английски език
- Среден успех отличен 5,97

**ЛИЧНИ УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНЦИИ**

Майчин език български

Други езици	РАЗБИРАНЕ		ГОВОРЕНЕ		ПИСАНЕ
	Слушане	Четене	Участие в разговор	Самостоятелно устно изложение	
английски	C2	C2	C2	C2	C2
френски	C2	C2	C2	C2	C2
испански	C1	C1	B2	B2	B1
италиански	B2	B2	B1	B1	A2
немски	B1	B1	B1	B1	B1
нидерландски	A1	A1	A1	A1	A1
руски	C1	C1	B1	B1	B1

Ниво: A1/A2: Основно ниво на владееене - B1/B2: Самостоятелно ниво на владееене - C1/C2 Свободно ниво на владееене  
Обща европейска езикова рамка

**Професионални умения и компетенции**

**ПРОФЕСИОНАЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ**

- Учредител на Българската асоциация по европейско право
- Член на European Lawyers Network

**АДВОКАТСКИ КОЛЕГИИ**

- Софийска адвокатска колегия приет 2002г.
- New York Bar приет 2007г.
- Barreau de Bruxelles приет 2007г.
- \* Към настоящия момент упражняването на адвокатска професия е временно преустановено

**СПЕЧЕЛЕНИ КОНКУРСИ ЗА РАБОТА В ИНСТИТУЦИИТЕ НА ЕС**

- EPSO/AD/232/12 Началник на отдел (AD12)
- EPSO/AD/208/11 Юристи лингвисти (Съд) с основен език български, втори език френски, трети език английски

- EPSO/AD/46//06 Администратори (Право)
- EPSO/AD/43/06-OT Юристи лингвисти (Комисия/Съвет/Парламент) с основен език български, втори език английски, трети език френски и четвърти език испански

#### ПУБЛИКАЦИИ

- Замените на горски земи като държавна помощ, Медияпул, 10 ноември 2014 г.
- Подзаконовите актове на ЕС и разширеният достъп до правосъдие пред Съда на Европейския съюз по преки жалби на частни лица, сп. Общество и право, брой 3, 2012г., стр. 3
- Достъпът на физически и юридически лица до правосъдие пред Съда на Европейския съюз, сп. Общество и право, брой 4, 2010г., стр. 3
- Българските дела пред Съда на Европейския съюз: Първите три години, сп. Правен свят, брой 3, 2010г., стр. 103
- Статии публикувани в World Trade Agenda - двуседмично издание за международна търговия, издавано в Женева, Швейцария
  - WIPO launches world-wide consultations on a strategic blueprint for the future international patent system (WTA 01/19, октомври 2001г., стр. 9)
  - Central European Farm talks under CEFTA at a dead-end as two members oppose further liberalization of farm trade (WTA 01/20, ноември 2001г., стр. 9)
  - Developing countries warm to the task of litigating in the WTO, even against each other (WTA 01/21 ноември 2001г., стр. 11 )
  - Negotiating proposals on audiovisual services suggests positions are developing, but striking a deal could be as difficult as ever (WTA 01/22 декември 2001г., стр. 5)
- Competition Rules concerning Franchising Agreements in the European Community and in Bulgaria, сп. ELSA Selected Papers on European Law, Vol. IX, No 1, 1998г., стр. 25

#### УЧАСТИЕ В КОНКУРСИ ЗА ПЛЕДОАРИИ И ПИСМЕНИ ЗАЩИТИ ПО ПРАВЕН КАЗУС

- WTO Law Moot Court Женева, Швейцария, 2001г., победител с най-добра пледоария
- Състезание на СУ Св. Климент Охридски по международно частно право София, България, 1998г., първо място
- Telders International Law Moot Court Xara, Нидерландия, 1997г, най-добра писмена защита за ответника
- Philip Jessup International Law Moot Court Competition Вашингтон, САЩ, 1996г.
- Central and East European Moot Court in European Law Торун, Полша, 1995г., полуфинал

#### УЧАСТИЕ В НАУЧНИ КОНФЕРЕНЦИИ ПО ПРАВО НА ЕС

- Езиково-терминологични аспекти на правото на Европейския съюз, 18 юни 2015 г., Национален институт на правосъдието, гр. София с доклади на теми: Общ преглед на източниците на правото на ЕС и Езикът в актовете на Съда на Европейския съюз
- 5 ans du Tribunal de la fonction publique, юбилеен семинар по случай 5-та годишнина на Съда на публичната служба на ЕС, 1 октомври 2010г., Съд на ЕС, Люксембург
- De 20 ans à l'horizon 2020 Bâtir le Tribunal de demain sur de solides fondations, юбилеен семинар по случай 20-та годишнина на Общия съд на ЕС, 25 септември 2009г., Съд на ЕС, Люксембург
- Отношения между националния съд и Съда на ЕО, 10-13 септември 2009г., хотел Метрополитан, гр. София с доклад на тема: Проблеми на функционирането на Първоинстанционния съд
- Приложение на общностното право от българския съдия, 10 април 2009 г., Гранд-хотел

София, гр. София

- European State Aid Law Institute, 8 декември 2008г. , Люксембургски университет, Люксембург
- EU Competition Law Update, 29 септември 2006г., хотел Hilton, Будапеща, съвместен доклад със Simon Baxter на тема: "Recent Developments in EU Merger Control"
- Recent Developments in EU Competition Law, 14 ноември 2006г., хотел Conrad, Брюксел, съвместен доклад с Thomas Vinje на тема: "Standard-Setting and Antitrust"
- EU and U.S. Antitrust in 2006, 6 април 2006г., сграда на Cleary Gottlieb, Брюксел
- Intellectual property in the information age, 4-7 юли 1998г., Маастрихтски университет, Маастрихт

#### ПРЕЗЕНТАЦИИ НА СЪДА И ОБЩИЯ СЪД НА ЕС

- Многократен водещ на публични презентации на структурата и функционирането на Съда и на Общия съд на ЕС и на някои конкретни дела от неговата практика пред делегации и официални посетители на съда (8 и 14 ноември, 5 декември 2007г., 4 и 11 април, 13 и 15 май, 9 декември 2008г., 7 май, 8 декември 2009г., 3 февруари 2010г., 1 и 13 декември 2010г., 17 февруари 2011г., 8 октомври 2014 г.).

# МОТИВАЦИЯ НА КАНДИДАТА

## Димитър Стефанов

Работата на генералния адвокат несъмнено е от ключово значение за Съда на Европейския съюз и е свързана с висока отговорност и престиж. По своето естество обаче тя е твърде специфична. Затова смятам, че всеки юрист, който изпълнява тази функция, трябва на първо място да разполага с подходяща подготовка и опит, а за да бъде неговият принос към работата на Съда истински значим, той трябва също така да бъде способен да гледа на материята, с която работи, от по-различен ъгъл и да представя разсъжденията си по начин, който поставя в перспектива доводите на страните и помага на съдиите да формират своето вътрешно убеждение при решаване на делата.

Моята мотивация за заемане на поста на генерален адвокат се основава, от една страна, на желанието да приема неговите предизвикателства за своя мисия, и от друга страна, на увереността, че професионалният опит и личностните качества ще ми позволят да изпълня тази мисия успешно.

## Професионална подготовка

Смятам, че необходимата подготовка за един генерален адвокат включва най-малко: (1) задълбочено познаване на правото и на правосъдната система на Европейския съюз; (2) умение за ръководене на екип; и (3) отлично владение на чужди езици. Вярвам също така, че моята кандидатура съчетава и трите компонента.

### *Познания по право на ЕС*

С европейско право се занимавам активно от двадесет години и винаги съм смятал, че този правен отрасъл дава най-пълноценна възможност за разгръщане на правните, езиковите и комуникационните ми умения.

Още като студент в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и в женевския Institut universitaire de hautes études internationales, наред с изучаването на множество дисциплини от правото на ЕС, получих стипендия за изследвания на европейската интеграция в областта на интелектуалната собственост, публикувах обширна статия по тези въпроси в европейско списание и участвах успешно в международно състезание по право на ЕС.

Основната част от кариерата ми също е посветена на европейското право и най-вече на решаването на спорове в области като конкурентното право, държавните помощи, търговската политика, интелектуалната собственост и др., с които са свързани голям брой от делата пред съда на ЕС. Като практикуващ юрист:

- бях процесуален представител на Европейската комисия пред Съда на ЕС и като такъв работих по едни от първите български дела в областта на държавните помощи и на антидъмпинга;
- бях процесуален представител на Европейския съюз пред Органа за решаване на спорове на Световната търговска организация и работих по редица дела, сред

- които и най-значимият в момента спор между ЕС и САЩ в областта на субсидиите за авиационната индустрия (Airbus/Boeing);
- бях първият български референдер в Общия съд на ЕС, и като такъв самостоятелно изготвих проекти за решения и определения на съда от самото начало на членството на България в Европейския съюз;
  - работих като адвокат по Европейско конкурентно право във водещи международни кантори в Брюксел (Cleary Gottlieb LLP и Clifford Chance LLP) по ключови дела (Microsoft, Qualcomm, Arcelor/Mittal и т.н.);
  - имам редица публикации в областта на правото на ЕС;
  - съучредител съм на Българската асоциация по европейско право;
  - участвал съм с доклади в международни конференции и семинари, посветени на различни теми от областта на правото на ЕС;
  - многократно съм водил презентации на структурата и функционирането на Съда на ЕС и на Общия съд, както и на конкретни дела от неговата практика пред делегации и официални посетители на Съда;
  - спечелих четири конкурса за заемане на длъжности в институциите на ЕС;
  - ръководя отдел в Съда на ЕС, в който 25 квалифицирани юрист-лингвисти осигуряват превод на български език на актовете на Съда и обработват българските преюдициални запитвания.

#### *Ръководни умения*

За всеки генерален адвокат в Съда на ЕС работи кабинет от 8 сътрудници. Четирима от тях са високо квалифицирани юристи (референдери), които изготвят проектите за заключения под неговия надзор и спазвайки неговите указания. Координацията и ефективното функциониране на един такъв кабинет изискват добро ръководство от неговия началник.

Опитът ми като началник на отдел в Съда на ЕС, чиято производителност и качество на работа са сред най-добрите в институцията, и като бивш референдер, който добре познава работата в кабинет от Съда на ЕС, ми дава увереност, че ръководството на един такъв високо квалифициран екип, ще бъде успешно както от методическа, така и от административна гледна точка.

#### *Владее на официални езици на ЕС*

Очевидно е, че за да може генералният адвокат пълноценно да се интегрира като член на Съда на ЕС, той трябва да владее много добре работния език на институцията, който е френски. На този език той общува с останалите членове и се запознава с писмените становища по делата.

За разлика обаче от съдиите, които винаги изготвят решенията си на френски език, генералните адвокати могат да изготвят своите заключения и на други официални езици на ЕС. Владеенето на такива езици позволява на генералния адвокат да избере езика на заключенията си в зависимост от езика на производството, от тематиката на делото и от други фактори. Освен френски език, аз владя английски (отлично), испански (на добро ниво), италиански и немски (на средно ниво) и нидерландски (основни познания). В работата си досега многократно съм имал случаи да използвам всеки един от тези езици и това винаги ми е било от полза при анализа на националната правна уредба и на приложените писмени доказателства по дадено дело, които преглеждам на оригиналния език.

## Специфика на работата на генералния адвокат

Както посочих в началото, ролята на генералния адвокат в Съда на ЕС е доста особена по своето естество, а това предполага и по-особена нагласа и мотивация за нейното изпълнение.

За разлика от съдиите генералният адвокат няма решаващ глас при определяне на изхода от делата. Неговите заключения и становища нямат обвързващ характер, а стойността им се определя само от качеството на анализа и от убедителността на излагане на тезите.

По тази причина обаче върху генералния адвокат не тежат и някои съществени ограничения, от които е белязана работата на съдиите. Той е едноличен автор на заключенията си, което му позволява да изрази пълно и последователно своята гледна точка, без да я прекроява, изключвайки разсъждения, с които други членове на Съда не са съгласни, или добавяйки чужди доводи. Генералният адвокат не е длъжен също така да се ограничава само до излагане на онези доводи и факти, които са абсолютно необходими за обосноваване на крайното му заключение. Той може да постави разглеждания случай в по-широк контекст, като очертае общите тенденции в съдебната практика и в доктрината, в които той се вписва, и да предложи нови насоки, които да се приложат както във така и извън рамките на конкретното дело. Не е нужно тезите на генералния адвокат да бъдат представени по категоричен и безпрекословен начин. Когато делото е сложно, а правната уредба нееднозначна, той може да изложи различни подходи за решаване на проблема, като посочи предимствата и недостатъците на всеки от тях и дори може да предложи на съда не едно, а няколко алтернативни решения.

За да бъде наистина полезен, генералният адвокат трябва да се възползва в пълна степен от тази гъвкавост на своите функции и да се стреми да даде както на Съда, така и на широката правна аудитория нещо повече или нещо по-различно от онова, което самият решаващ състав би могъл да изложи в решението си. Ако по делото има сблъсък на утвърдени правни теории, той трябва да изследва и съпостави всяка от тях, а не просто да посочи онази, която приема за вярна. Ако счете, че съдебната практика трябва да поеме в нова посока, той трябва ясно да го заяви и мотивира. Ако открие полезна аналогия в националните правни системи или в международното право, или дори извън правото, той трябва да я включи в своя анализ и да извлече от нея полезни насоки за разрешаване на конкретния казус.

За тази цел генералният адвокат трябва да притежава не само юридическа прецизност и методичност, но и широк интелектуален замах, склонност да изследва нови територии и готовност понякога да предлага неортодоксални решения дори с риск те да се окажат непопулярни и да не бъдат възприети от съда. В това се изразява неговата добавена стойност за Съда на ЕС и по такъв именно начин генералните адвокати неведнъж са давали нов тласък и нова посока на европейското правораздаване. Това е мисията, която виждам пред себе си и по такъв начин бих желал да приложа познанията и интелектуалната си енергия, за да оправдая заемането на този отговорен пост. Затова и не възприемам отговорността като бreme или като цена за престижа на позицията, а като възможност да дам своя личен принос в развитието на съдебната практика и на доктрината. За мен би било висока чест да бъда първият българин, на когото е поверена тази роля и с всички свои действия ще се стремя да оправдая оказаното доверие.